

Sygn. akt II CSK 116/19

POSTANOWIENIE

Dnia 8 sierpnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa E. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko C. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 8 sierpnia 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 5 lipca 2018 r., sygn. akt I AGa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego

3) nie przyznaje pełnomocnikowi powoda z urzędu r.pr. A. B. kosztów pomocy prawnej ze środków Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda E. sp. z o.o. w W. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 5 lipca 2018 r. należy podnieść, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód oparł na występowaniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz oczywistej zasadności skargi.

Istotne zagadnienie prawne dotyczy tego, czy w profesjonalnym obrocie prawnym i gospodarczym z udziałem przedsiębiorców jest dopuszczalne stosowanie art. 5 k.c. Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju prawa i jurysprudencji oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 roku, IV CSK 53/13, niepubl.). Zagadnienie to musi przy tym rzeczywiście występować w sprawie i mieścić się w zakresie problematyki, która podlega badaniu w postępowaniu kasacyjnym

ze względu na jego związek z podstawą faktyczną i prawną zaskarżonego orzeczenia oraz podstawami kasacyjnymi. Skarżący powinien sformułować to zagadnienie w sposób przyjęty przy przedstawianiu przez sąd powszechny zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, nie publ.) oraz przedstawić pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone wątpliwości, wykazując zasadność preferowanego sposobu jego rozstrzygnięcia oraz wadliwość rozwiązania postawionego problemu przez Sąd drugiej instancji w zaskarżonym wyroku. Przedstawione zagadnienie nie spełnia tych wymagań. Na gruncie prawa cywilnego art. 5, jako klauzula generalna służy ocenie wykonywania wszystkich praw podmiotowych, niezależnie od ich przynależności do określonej części prawa cywilnego (prawo rzeczowe, rodzinne, zobowiązania itd.), niezależnie od majątkowego lub niemajątkowego, względnego lub bezwzględnego charakteru, niezależnie od postaci normatywnej (prawo władcze, roszczenie, prawo kształtujące), a także niezależnie od tego, kto jest podmiotem tego prawa, byleby należało ono do sfery prawa prywatnego a nie publicznego. Skarżący nie wskazał żadnych argumentów, uzasadniających tezę o wyłączeniu stosowania art. 5 k.c. w relacjach między profesjonalistami (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2001 r., II CKN 604/00, OSNC 2002, nr 3, poz.32).

Oparcie wniosku na oczywistej zasadności skargi wymaga wykazania przez skarżącego niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (prima facie) bez konieczności pogłębionej analizy zaskarżonego orzeczenia, sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, nie publ., z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, nie publ., z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, nie publ., z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, nie publ. oraz z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.). O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet

oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r. Nr 13, poz. 230). W ocenie skarżącego, skarga jest oczywiście uzasadniona, albowiem to pozwany naruszył zasady współzycia społecznego wobec opóźnienia się z zapłatą kwoty przysługującej powodowi na podstawie ugody sądowej zawartej w dniu 7 lipca 2015 r. w sprawie X GC (...) Sądu Okręgowego w Ł.. Argument ten nie zasługuje jednakże na uwzględnienie, zwłaszcza w świetle obszernych wywodów Sądu obu instancji zamieszczonych w uzasadnieniach orzeczeń.

Z podanych wyżej względów orzeczono jak w sentencji. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanego, który wniósł w terminie odpowiedź na skargę kasacyjną, znajduje podstawę w art. 108 i 98 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U z 2015 r., poz. 1804 ze zm.). Sąd Najwyższy uznał, że nie zachodzą przesłanki przewidziane w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 1184) do obciążenia Skarbu Państwa kosztami pełnomocnika ustalonego z urzędu dla powoda, albowiem pełnomocnik ten mimo jego ustanowienia, nie działał w postępowaniu. Z akt sprawy wynika, że skargę kasacyjną sporządziła i wniosła do Sądu Najwyższego radca prawny A. B., działająca na podstawie pełnomocnictwa udzielonego jej przez upoważnionego członka zarządu powoda A. W., przy czym wykładnia jego treści prowadzi do wniosku, że upoważnia ono wskazanego pełnomocnika z wyboru, uprzednio reprezentującego powoda w postępowaniu apelacyjnym (pełnomocnictwo - k.399 akt) do wniesienia skargi kasacyjnej w imieniu powoda (k. 428 akt).

jw

I.n